

BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG
CƠ QUAN THƯỜNG TRỰC CỦA ỦY BAN QUỐC GIA VỀ CHUYỂN ĐỔI SỐ

BÁO CÁO CHUYÊN ĐỀ

Tuần 37/2022

Tài liệu tham khảo phục vụ Ủy ban Quốc gia về Chuyển đổi số

Số: 15/BC-UBQGCS

Ngày 16 tháng 9 năm 2022

LUU HÀNH NỘI BỘ

Bộ Thông tin và Truyền thông, cơ quan thường trực của Ủy ban Quốc gia về Chuyển đổi số gửi báo cáo chuyên đề tham khảo phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều phối của Ủy ban Quốc gia và Ban Chỉ đạo chuyển đổi số của các bộ, ngành, địa phương như sau:

CHUYỂN ĐỔI SỐ DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA

Việt Nam hiện có khoảng 800.000 doanh nghiệp, trong đó doanh nghiệp nhỏ và vừa chiếm khoảng 97%, sử dụng 51% lao động và đóng góp hơn 40% GDP. Với đóng góp như vậy, vai trò của doanh nghiệp nhỏ và vừa ngày càng trở nên quan trọng trong nền kinh tế. Thậm chí tại nhiều quốc gia, doanh nghiệp nhỏ và vừa được coi là động lực mới để phát triển kinh tế.

Tuy nhiên, đặc thù của các doanh nghiệp nhỏ và vừa, với quy mô hạn chế, trở nên yếu thế trước những biến động của môi trường kinh doanh, môi trường xã hội. Điển hình trong giai đoạn dịch bệnh Covid-19, hàng loạt các doanh nghiệp nhỏ và vừa đã không thể trụ vững, đặt ra vấn đề về phát triển bền vững doanh nghiệp nói chung và các doanh nghiệp nhỏ và vừa nói riêng. Ứng dụng công nghệ, thực hiện chuyển đổi số là chìa khóa để hướng tới mục tiêu này.

Một đặc điểm của doanh nghiệp nhỏ và vừa là nguồn lực (nguồn lực tài chính, nguồn lực nhân sự kỹ thuật) hạn chế. Đây là những rào cản rất lớn, ảnh hưởng tới quyết định có chuyển đổi số hay không của doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Tại một số quốc gia trên thế giới, việc hỗ trợ các doanh nghiệp nhỏ và vừa đã được đưa vào các Chương trình nghị sự quan trọng của chính phủ. Điển hình là Singapore với Sáng kiến SMEs Go Digital được triển khai từ năm 2017 đã hỗ trợ được khoảng 80.000 doanh nghiệp SMEs tiếp cận được với các giải pháp công nghệ. Hay gần đây, Chính phủ Trung Quốc đã công bố một Chương trình thí điểm hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa chuyển đổi số với mục tiêu trong

giai đoạn 2022 – 2025 sẽ hỗ trợ được 4.000 – 6.000 doanh nghiệp thông qua hơn 300 dịch vụ nền tảng số.

Tại Việt Nam, trong nhiều năm qua, các doanh nghiệp nhỏ và vừa cũng đã có được sự quan tâm, hỗ trợ của Chính phủ. Mới đây nhất, ngày 26 tháng 8 năm 2021, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 80/2021/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Song song với đó, Bộ Thông tin và Truyền thông và Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã triển khai một số Chương trình hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa chuyển đổi số, nhằm vượt qua đại dịch và hướng tới mô hình kinh doanh bền vững hơn.

1. Chương trình hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa chuyển đổi số do Bộ Thông tin và Truyền thông chủ trì (SMEdx)

Chương trình hỗ trợ các doanh nghiệp nhỏ và vừa chuyển đổi số (SMEdx) được Bộ Thông tin và Truyền thông triển khai từ đầu năm 2021. Thông qua Chương trình, các doanh nghiệp nhỏ và vừa được tiếp cận và sử dụng miễn phí¹ các nền tảng số xuất sắc do Bộ đánh giá, công bố. Điểm đặc biệt của SMEdx là các nền tảng số tham gia đều do doanh nghiệp công nghệ số của Việt Nam phát triển, làm chủ, cung cấp. Do vậy, đây cũng là hoạt động thiết thực để hỗ trợ các doanh nghiệp công nghệ số Việt Nam mở rộng thị trường, tìm kiếm khách hàng có tiềm năng mới.

Ngoài các nền tảng số đáp ứng nhu cầu cơ bản của bất kỳ một doanh nghiệp nào (như: kế toán, thuế, nhân sự...), Chương trình còn có sự tham gia của các nền tảng số theo ngành lĩnh vực (như: giáo dục, du lịch, thương mại điện tử...). Tính tới thời điểm tháng 9/2022, đã có khoảng 30 doanh nghiệp cung cấp nền tảng đã tham gia chương trình. Cho đến nay, đã có khoảng 404.000 doanh nghiệp SMEs được tiếp cận và hơn 60.000 doanh nghiệp SMEs sử dụng nền tảng của Chương trình SMEdx. Từ thực tiễn triển khai Chương trình, đã có nhiều doanh nghiệp công nghệ số thông qua hỗ trợ các doanh nghiệp SMEs đã có bước tăng trưởng đột phá như MISA, 1Office...

Để biết được mình đang ở đâu trên hành trình số, Bộ Thông tin và Truyền thông cung cấp bộ công cụ đánh giá mức độ chuyển đổi số cho các doanh nghiệp

¹ Chính sách ưu đãi tối thiểu bao gồm 3 điểm chính:

- Miễn phí trải nghiệm sử dụng nền tảng trong thời gian 03 – 06 tháng;
- Ký hợp đồng sử dụng 01 năm được miễn phí sử dụng 06 tháng (giảm 50%);
- Miễn phí các khóa đào tạo, tư vấn, chia sẻ kinh nghiệm sử dụng nền tảng;
- Chính sách ưu đãi bổ sung tùy theo đặc thù của mỗi nền tảng.

tại địa chỉ <https://dbi.gov.vn>. Hàng trăm doanh nghiệp đã vào Cổng của Bộ Thông tin và Truyền thông để thực hiện đánh giá.

Bộ Thông tin và Truyền thông phối hợp với các địa phương để đưa Chương trình SMEdx tiếp cận đông đảo doanh nghiệp hoạt động trên địa bàn địa phương đó. Một số địa phương đang triển khai tích cực, có kết quả tốt gồm Bình Phước, Bắc Giang... Cho đến nay đã có gần 30 tỉnh, thành đã ban hành được Kế hoạch thúc đẩy đánh giá chuyển đổi số và thúc đẩy doanh nghiệp (bao gồm cả doanh nghiệp SMEdx) tạo tiền đề phát triển nền tảng rộng khắp trên cả nước.

2. Chương trình Hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi số giai đoạn 2021 – 2025 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư

Chương trình hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi số thông qua (i) Chuyển đổi nhận thức, tầm nhìn, chiến lược của doanh nghiệp; (ii) Hỗ trợ số hóa các hoạt động kinh doanh; (iii) Hỗ trợ số hóa quy trình quản trị, quy trình công nghệ, sản xuất; và (iv) Hỗ trợ chuyển đổi số toàn diện để tạo ra sản phẩm, dịch vụ, mô hình mới cho doanh nghiệp.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã chủ động huy động nguồn lực từ Cơ quan Phát triển quốc tế Hoa Kỳ (USAID) thông qua Dự án USAID LinkSME (Thúc đẩy cải cách và nâng cao năng lực kết nối của doanh nghiệp nhỏ và vừa” để thực hiện mục tiêu của Chương trình đến năm 2025:

- 100% doanh nghiệp được nâng cao nhận thức về chuyển đổi số;
- Tối thiểu 100.000 doanh nghiệp được hỗ trợ kỹ thuật về chuyển đổi số;
- Tối thiểu 100 doanh nghiệp được hỗ trợ là mô hình chuyển đổi số điển hình thành công để lan tỏa và nhân rộng;
- Thiết lập mạng lưới chuyên gia gồm tối thiểu 100 tổ chức, cá nhân tư vấn, cung cấp giải pháp thúc đẩy chuyển đổi số cho doanh nghiệp, hỗ trợ phát triển các nền tảng số.

Trong năm 2021 và 6 tháng đầu năm 2022, gần 400.000 doanh nghiệp đã được tiếp cận các tài liệu hướng dẫn chuyển đổi số, hơn 600 doanh nghiệp được đánh giá mức độ sẵn sàng và 100 doanh nghiệp được tư vấn hỗ trợ chuyên sâu về chuyển đổi số.

Một số hoạt động cụ thể đã được Bộ Kế hoạch và Đầu tư phối hợp với các cơ quan trong nước và quốc tế triển khai như:

a) Hỗ trợ phổ cập nhận thức về chuyển đổi số

- Xây dựng tài liệu Hướng dẫn chuyển đổi số cho doanh nghiệp tại Việt Nam nhằm đưa ra các kiến thức, lộ trình và các giải pháp công nghệ chuyển đổi số một

cách độc lập cho doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp nhỏ và vừa tham khảo. Tài liệu đã được phổ biến tới 63 địa phương.

- Xây dựng công cụ đánh giá chuyển đổi số để doanh nghiệp tự đánh giá mức độ sẵn sàng chuyển đổi số, công bố trên trang điện tử Chương trình <http://digital.business.gov.vn>.

- Phát triển Hệ thống đào tạo trực tuyến cho doanh nghiệp, trong đó có các nội dung về chuyển đổi số tại địa chỉ <https://vietnamsme.gov.vn/elearning/>. Đến nay, Hệ thống đã có 46 chuyên đề đào tạo trực tuyến với hơn 500 clip (mỗi clip dài từ 7-10 phút) và hệ thống câu hỏi trắc nghiệm, tài liệu tham khảo, cấp chứng chỉ trực tuyến...; phục vụ hơn 6.500 học viên đăng ký học tập và khoảng gần 20.000 lượt truy cập, trải nghiệm các chuyên đề đào tạo trực tuyến trên Hệ thống.

- Phối hợp với nhiều địa phương, các tổ chức trong nước và quốc tế tổ chức các buổi chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm về chuyển đổi số, kết nối các cơ sở sản xuất kinh doanh, với các nhà cung ứng giải pháp chuyển đổi số tại thành phố Hà Nội, Hồ Chí Minh, Thừa Thiên - Huế, Đắk Lắk; phối hợp với Cơ quan Phát triển doanh nghiệp Singapore chia sẻ kinh nghiệm của Singapore khi chuyển đổi số cho các doanh nghiệp sản xuất; phối hợp với các tập đoàn công nghệ trong nước và quốc tế chia sẻ kinh nghiệm chuyển đổi số trong từng ngành vụ, lĩnh vực (qua các số liệu thống kê, hơn 6.000 doanh nghiệp đã tiếp cận các hoạt động này của Chương trình).

b) Hỗ trợ chuyên sâu cho các doanh nghiệp thành các doanh nghiệp thành công điển hình về chuyển đổi số

- Bước đầu hình thành Mạng lưới chuyên gia về chuyển đổi số và tìm kiếm, sàng lọc những doanh nghiệp sẵn sàng, có quyết tâm chuyển đổi số để kết nối hỗ trợ xây dựng lộ trình chuyển đổi số cho doanh nghiệp, ưu tiên doanh nghiệp quy mô vừa trở lên trong một số lĩnh vực như: sản xuất, chế biến, chế tạo, nông nghiệp, dệt may, da giày...

Trong năm 2021, đội ngũ chuyên gia của Chương trình đã xây dựng Lộ trình chuyển đổi số cho 11 doanh nghiệp tiêu biểu của các ngành, để từ đó hỗ trợ chuyển đổi số thành công, là ví dụ điển hình lan tỏa đến hàng nghìn doanh nghiệp khác trong ngành.

- Phối hợp với các Tập đoàn công nghệ triển khai tư vấn trực tiếp đến các doanh nghiệp về các giải pháp công nghệ ứng với từng bộ phận, nghiệp vụ chuyên môn của doanh nghiệp. Đến nay, đã có khoảng 100 doanh nghiệp được tư vấn 1-1: như xây dựng phương án kinh doanh trực tuyến xuyên biên giới, quản lý và bảo mật dữ liệu, công cụ số quản lý nhân sự, ...

Các doanh nghiệp trên đã được chuyên gia của Chương trình hỗ trợ xây dựng lộ trình chuyển đổi số để có hướng đi và cách làm phù hợp với thực trạng công ty, đặc thù sản xuất kinh doanh, giúp tiết kiệm thời gian, công sức và chi phí cho doanh nghiệp. Những phương pháp, cách làm mẫu của Chương trình đã lan tỏa tới các doanh nghiệp khác.

- Trong năm 2022, Bộ Kế hoạch và Đầu tư sẽ tiếp tục triển khai các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi số, xây dựng thêm nhiều tài liệu hướng dẫn chuyển đổi số cho các ngành, lĩnh vực, đồng thời tập trung thêm vào triển khai 3 gói hỗ trợ:

+ Gói Bắt đầu chuyển đổi số (Start Digital): Nhằm hỗ trợ các cơ sở sản xuất kinh doanh mới bắt đầu chuyển đổi số.

+ Gói Tăng tốc chuyển đổi số (Grow Digital): Nhằm hỗ trợ các cơ sở sản xuất kinh doanh chuyển đổi số để tăng tốc phát triển.

+ Gói Chuyển đổi số hướng đến thị trường toàn cầu (Go Digital - Go Global): Nhằm hỗ trợ các cơ sở sản xuất kinh doanh chuyển đổi số để thúc đẩy xuất khẩu, phát triển thương hiệu và sản phẩm trên thị trường quốc tế.

Ngày 10 tháng 5 năm 2022, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã ban hành Thông tư 06/2022/TT-BKHĐT hướng dẫn Nghị định số 80/2021/NĐ-CP, trong đó bổ sung một số quy định về hỗ trợ chuyển đổi số trong doanh nghiệp nhỏ và vừa.

3. Kinh nghiệm quốc tế

a) Trung Quốc

Trung Quốc có 46 triệu doanh nghiệp, trong đó khoảng 99% là doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Từ năm 2022 đến năm 2025, Trung Quốc sẽ triển khai thí điểm Chương trình hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa chuyển đổi số. Chương trình được triển khai theo Thông tư liên tịch giữa Bộ Công nghiệp và Công nghệ thông tin và Bộ Tài chính với mục tiêu hỗ trợ 4.000 – 6.000 doanh nghiệp nhỏ và vừa tiếp cận với dịch vụ của khoảng 300 nền tảng số. Triết lý của Chương trình là “thị trường có nhu cầu, nền tảng có khả năng, doanh nghiệp có ý chí”.

Mục tiêu trong năm 2022, Chính phủ sẽ hỗ trợ 100 nền tảng số để thúc đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số doanh nghiệp. Mỗi một doanh nghiệp sở hữu nền tảng số được giao chỉ tiêu hỗ trợ tối thiểu 10 doanh nghiệp nâng cao năng lực thông qua chuyển đổi số với một khoản tối đa từ ngân sách nhà nước không vượt quá 06 triệu nhân dân tệ (khoảng 885.000 đô la Mỹ).

Doanh nghiệp SMEs được lựa chọn từ 100 ngành công nghiệp, bao gồm dệt may, dược, ưu tiên các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ mới, độc đáo, thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hóa ... Tập trung vào thúc đẩy phát triển 4.000 – 6.000 doanh nghiệp SMEs hoạt động theo mô hình doanh nghiệp số, thúc đẩy phát triển kinh tế số.

Thông qua dự án thí điểm, tổng kết kinh nghiệm hay, cách làm đột phá có thể nhân rộng ra toàn quốc.

b) Singapore

Tại Singapore, doanh nghiệp nhỏ và vừa chiếm tới 99% số lượng doanh nghiệp, chiếm 2/3 lực lượng lao động, và đóng góp 50% vào GDP.

Chương trình SMEs Go Digital được Cơ quan phát triển Thông tin và Truyền thông (Infocomm Media Development Authority/IMDA) triển khai từ tháng 4/2017 để hỗ trợ các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên hành trình chuyển đổi số. Tính đến tháng 3/2022, đã có 80.000 doanh nghiệp SMEs được tiếp cận và sử dụng giải pháp công nghệ số từ Chương trình.

Trong chương trình này, các doanh nghiệp sẽ nhận được các hỗ trợ:

- *Xây dựng lộ trình số hóa*: Hướng dẫn từng bước các doanh nghiệp xác định rõ lộ trình số hóa, các giải pháp công nghệ dự kiến sẽ áp dụng và đào tạo kỹ năng số cho nhân viên.

- *Các giải pháp đã được tiền đánh giá*: Danh sách giải pháp công nghệ số, các nền tảng số được IMDA tiền đánh giá đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp (Productivity Solutions Grant).

- *Gói Bắt đầu số (Start Digital Pack)*: Các giải pháp chuyển đổi số đáp ứng nhu cầu chuyển đổi số cơ bản của bất kỳ doanh nghiệp SMEs.

- *Gói Tăng trưởng số (Grow Digital Pack)*: Các giải pháp thúc đẩy kinh doanh quốc tế theo mô hình Doanh nghiệp – Doanh nghiệp (B2B), Doanh nghiệp – Khách hàng (B2C) mà không cần doanh nghiệp có hiện diện ở nước ngoài.

- *Gói Số hóa nâng cao (Advanced Digital Solutions)*: Các giải pháp công nghệ hướng tới xây dựng doanh nghiệp số bền vững, có sức chống chịu tốt.

- *Dịch vụ tư vấn (Consultancy Services)*.

- *Dịch vụ “Giám đốc kỹ thuật như một dịch vụ” (CTO-as-a-service)*: Doanh nghiệp SMEs có thể tiếp cận dịch vụ này nhằm đánh giá mức độ sẵn sàng, tiếp cận giải pháp số và các tư vấn khác liên quan.

4. Đề xuất

Bộ Thông tin và Truyền thông, Cơ quan thường trực Ủy ban Quốc gia về chuyển đổi số đề xuất với Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban như sau:

- Giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Thông tin và Truyền thông và một số bộ, ngành liên quan thành lập Tổ công tác chung thúc đẩy chuyển đổi số doanh nghiệp để triển khai hoạt động một cách đồng bộ, hiệu quả. Xem xét Tổ công tác thuộc chỉ đạo của Ủy ban Quốc gia về chuyển đổi số và chịu trách nhiệm báo cáo Ủy ban kết quả thực hiện nhiệm vụ.

- Chỉ đạo các địa phương tăng cường tuyên truyền, cung cấp thông tin cho doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh mình về Chương trình hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa chuyển đổi số để các doanh nghiệp biết và tham gia.

- Lựa chọn một số doanh nghiệp nhỏ và vừa để làm thí điểm chuyển đổi số. Trên cơ sở đúc kết kinh nghiệm thực tiễn, xây dựng mô hình mẫu để thực hiện triển khai trên diện rộng.

Bộ Thông tin và Truyền thông kính báo cáo./.

BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG